

Vår saksbehandler
Gunnar Hem, tlf. 33412500Dokument dato
08.09.2014Vår referanse
2014/10509/HEGUDeres dato
17.06.2014

Deres referanse

Arkivkode
008

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Høring - forslag til lov om ikraftsetting av straffeloven 2005 mv.

Det vises til departementets brev av 17. juni d.å.

Forslaget til lov om ikraftsetting av straffeloven 2005 mv. medfører behov for endringer i følgende lover som forvaltes av DSB:

- Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)
- Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivildforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)
- Lov om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk (gjelder kun på Svalbard)
- Lov om eksplosive varer (gjelder kun på Svalbard)

Samtlige av de nevnte lover har egne straffebestemmelser. Det er fastsatt en rekke forskrifter i medhold av lovene, som også inneholder egne straffebestemmelser. Lovforslaget innebærer også behov for endringer i disse, og direktoratet vil foreta en systematisk gjennomgang av behovet for tilpasninger i samtlige forskrifter. Vi avventer i denne forbindelse departementets initiativ slik dette er skissert i høringsnotatets pkt. 3 og 5.1.

Direktoratet slutter seg i det alt vesentlige til lovforslaget.

Vi ønsker imidlertid å peke på følgende:

Når det gjelder brann- og eksplosjonsvernloven vil vi for ordens skyld vise til det pågående lov- og forskriftsarbeid bl.a. knyttet til implementeringen av forordningen om utgangsstoffer for eksplosiver.

I forbindelse med vårt arbeid knyttet til ny forskrift om håndtering av utgangsstoffer for eksplosiver, som er ute på høring er det fra Justis- og beredskapsdepartementet foreslått endringer i brann- og eksplosjonsvernloven, straffeloven 2005 og tolloven. Det er primært tilpasninger for å skjerpe strafferammene for ulovlig håndtering av utgangsstoffer for eksplosiver som er relevante i forhold til lovforslaget om ikraftsetting av straffeloven 2005.

Strafferammene i straffeloven 2005 §§ 190 annet ledd og 191 er vesentlig skjerpet, blant annet for å ramme grove overtredelser av brann- og eksplosjonsvernloven. Slik den er utformet i dag, rammer straffeloven 2005 §§ 190 annet ledd og 191 kun eksplosiver, og ikke utgangsstoffer for eksplosiver. Bestemmelsene vil således ikke være tilstrekkelig til å kunne sanksjonere overtredelser som omhandler

08.09.2014

2014/10509/HEGU

håndtering av slike stoffer. Det er derfor et behov for tilpasning av straffeloven 2005 §§ 190 annet ledd og 191.

I departementets høringsnotat angående endringer i brann- og eksplosjonsvernloven, straffeloven 2005 og tolloven fremgår det i punkt 9.3 at man ikke kan avvente den vedtatte skjerpede straffehevingen på eksplosivområdet, i påvente av ikrafttredelse av straffeloven 2005. Derfor foreslås det en forskuttert ikrafttredelse av straffeloven 2005 §§ 190 annet ledd og 191 i brann- og eksplosjonsvernloven ved at straffebestemmelsen § 42 i denne tar opp i seg relevant ordlyd fra de nevnte bestemmelsene i straffeloven 2005, og at den også utvides til å omfatte håndtering av utgangsstoffer for eksplosiver samt håndtering av farlig stoff og farlig gods. Det foreslås at den som forsettlig eller grovt uaktsomt, gjentatt eller på en graverende måte overtrer brann- og eksplosjonsvernloven §§ 5, 19, 20 og 20 a skal kunne straffes med fengsel inntil 2 år. For grove overtredelser foreslås strafferammen til 6 års fengsel.

Etter forslaget skal nåværende første og andre ledd i brann- og eksplosjonsvernloven § 42 bytte plass. Tredje og fjerde ledd er nye tilføyelser, og representerer forskutteringen av straffeloven 2005 §§ 190 annet ledd og 191. Når straffeloven 2005 trer i kraft, vil den skjerpede strafferammen i brann- og eksplosjonsvernloven måtte oppheves, og straffebudet vil således ivaretas gjennom den nye straffeloven. Det er viktig at denne formalprosessen går som forutsatt.

De ovennevnte foreslåtte endringer i brann- og eksplosjonsvernloven og straffeloven 2005 er tilsynelatende ikke tatt med i forslaget om ikraftsetting av straffeloven av 2005 og er ikke kommentert i høringsnotatet. På side 184 (lovforslagets § 4) har departementet foreslått følgende formulering av brann- og eksplosjonsvernloven § 42 første ledd:

”Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne loven, sentrale eller lokale forskrifter eller enkeltvedtak fastsatt i medhold av denne loven, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder.”

I sistnevnte endringsforslag er kun medvirkningsbestemmelsen tatt bort. Formentlig skyldes det egen generell regulering av medvirkning i straffeloven av 2005 § 15.

Direktoratet forstår at Rednings- og beredskapsavdelingen og Lovavdelingen er i dialog om de aktuelle problemstillingene, og vi regner med at dette blir fulgt opp i den videre prosessen med lovendringsforslagene.

For øvrig vil direktoratet støtte et forslag om å videreføre innholdet i straffeloven 1902 §353 hvor hjemmelsgrunnlaget også utvides til å omfatte ferdsels- eller bruksforbud fastsatt av andre offentlige myndigheter enn politi og påtalemyndighet.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Kim With
Fung avdelingsdirektør

Gunnar Hem
Juridisk fagsjef